

UNIwersytet
Zielonogórski

CENTRUM PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TRANSFERU TECHNOLOGII

66-002 Nowy Kisielin, ul. Syrkiewicza 6

tel.: 504070281

<http://www.cptt.uz.zgora.pl>

**Procedura wspomagająca komercjalizację własności
intelektualnej pracowników Uniwersytetu Zielonogórskiego**

Procedura opracowana została w ramach projektu „ KREATOR INNOWACYJNOŚCI - WSPARCIE INNOWACYJNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI AKADEMICKIEJ”, umowa nr 13/PMKI/U/11-11.10/2011 programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Niniejsza procedura powstała w wyniku realizacji projektu „ KREATOR INNOWACYJNIOŚCI - WSPARCIE INNOWACYJNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI AKADEMICKIEJ” finansowanego przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Opracowanie to adresowane jest do pracowników Uniwersytetu Zielonogórskiego (UZ) posiadających własne rozwiązania naukowe i zainteresowanych procesem ich komercjalizacji.

Celem procedury jest przedstawienie możliwości komercjalizacji wyników badań naukowych pracowników UZ i poszczególnych kroków postępowania w ramach tego działania zgodnych z możliwościami wynikającymi z projektu, w ramach którego procedura ta powstała.

Procedura powinna przybliżyć pracownikom UZ zagadnienia oraz praktyczne możliwości komercjalizacji wyników badań naukowych przyczyniających się do rzeczywistych wdrożeń rozwiązań naukowych UZ w przemyśle - możliwych do realizacji w ramach projektu „KREATOR INNOWACYJNIOŚCI - WSPARCIE INNOWACYJNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI AKADEMICKIEJ”.

Dobry pomysł stanowi podstawę wszczęcia czynności zmierzających do jego praktycznego zastosowania. Praktyczne jego wykorzystanie może odbywać się na wiele sposobów. Standardowo pomysłodawca (pracownik UZ) powinien przed rozpoczęciem jakichkolwiek działań zmierzających do komercjalizacji własnego pomysłu (opracowanego sposobu, metody, technologii, itp.) zadbać o prawne narzędzia ochrony jego własności intelektualnej. Procedura ta jest dość złożona, wymaga dużego wkładu „czasowego i kosztowego” pomysłodawcy celem uszczegółowienia i odpowiedniego zapisania jego „oferty”, czasami zaangażowania specjalistów zewnętrznych – a wszystko po to, aby odpowiednio zapisać i chronić jego pomysł. Wszystkie te działania powinny przyczynić się do efektywnej komercjalizacji oferty. Rzeczywistość jest czasami, a może w większości przypadków, inna. Komercjalizacja wyników badań naukowych i uzyskanie profitów finansowych z tego działania nie jest zjawiskiem na tyle powszechnym, żeby proces ten stanowił sprawdzone i praktycznie realizowane działanie.

Założeniem niniejszej procedury, realizowanej w ramach podjętego projektu, jest umożliwienie pracownikom UZ wykorzystania innego podejścia przy komercjalizacji ich pomysłów do praktycznych przemysłowych zastosowań. To inne postępowanie polega na odmiennym, w stosunku do obecnie stosowanych, podejściu do oferowania i sprzedaży własnego pomysłu.

„Od pomysłu do jego komercjalizacji”

Procedura opracowana jest w celu umożliwienia pomysłodawcom podjęcia działań, które bez większego ich nakładu mogą przyczynić się do rozpowszechnienia i poszukiwania osób/podmiotów zainteresowanych komercjalizacją ich oferty.

Założeniem projektu i stanowiącej jego składową - procedury jest pominięcie, we wstępnym etapie oferty, uciążliwych czynności związanych z ochroną własności intelektualnej wynikającej z prac naukowo-badawczych lub wynalazczości.

Odbywać się to będzie w oparciu o kompetencje i misje jednostek UZ służących do tych celów oraz o możliwości wynikające z celów, założeń i możliwości projektu.

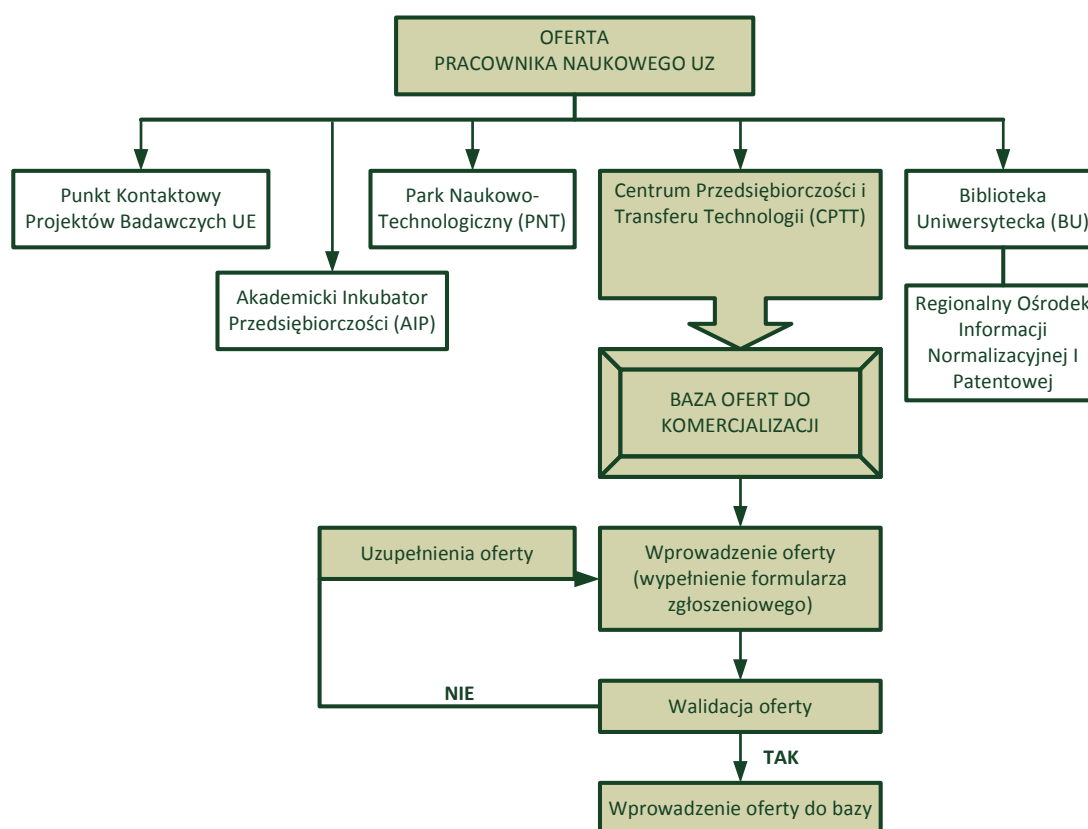
Na wstępie niniejszej procedury opisane zostaną jednostki UZ i ich możliwości w zakresie pomocy w komercjalizacji ofert wynikających z badań i innych prac pracowników UZ.

W dalszej części opisane zostanie postępowanie z propozycjami (ofertami) komercyjnymi do przemysłu możliwe do realizacji w ramach niniejszej procedury.

Procedura wspomagająca komercjalizację własności intelektualnej pracowników Uniwersytetu Zielonogórskiego schematycznie przedstawiona została na rysunku 1.

Na pierwszym poziomie przedstawiono jednostki UZ, które mogą stanowić pomoc w działaniach zmierzających do komercjalizacji oferty pracownika. Są to:

- Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości (AIP),
- Park Naukowo-Technologiczny (PNT),
- Punkt Kontaktowy Projektów Badawczych UE,
- Biblioteka Uniwersytecka (BU),
 - o Regionalny Ośrodek Informacji Normalizacyjnej i Patentowej (ROINP),
- Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii (CPTT).

Rys.1 Ogólna procedura komercjalizacji własności intelektualnej pracowników UZ

Poniżej scharakteryzowano każdą z nich z wyszczególnieniem jej działań mogących stanowić pomoc w procesie komercjalizacji własności intelektualnej. W dalszej części opisano poszczególne kroki procedury przedstawionej na powyższym rysunku.

Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości (AIP)

Akademicki Inkubator przedsiębiorczości powstał w wyniku współpracy Uniwersytetu Zielonogórskiego i Urzędu Miejskiego w Zielonej Górze. Na dzień dzisiejszy dysponuje łączną powierzchnią 1119 m². Została ona podzielona na 18 pomieszczeń o powierzchni: ok. 16 m², 32 m² i 48 m². Ponadto inkubator oferuje dwie salki konferencyjne o powierzchni 32 m² i 65 m². Pomieszczenia są wyposażone w podstawowe meble biurowe i łącza telekomunikacyjne (telefoniczne, sieć komputerowa). Odpłatność miesięcznie wynosi: w pierwszym roku działalności 6 zł/ m², w drugim roku 9 zł/ m², w trzecim roku 12 zł/ m².

Zadaniem Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości jest pomoc studentom i absolwentom wyższych uczelni, mającym pomysł na własny biznes. Oferowana pomoc obejmuje wsparcie w założeniu i prowadzeniu własnej firmy. Długość okresu inkubacji wynosi trzy lata, z możliwością przedłużenia o kolejne dwa lata.

W ramach oferty przedsiębiorcy otrzymują:

- Dostęp do sieci internet (odpłatnie)
- numer telefoniczny wraz z telefaxem,
- nieodpłatne doradztwo w zakresie tworzenia własnej firmy oraz doradztwo bieżące w trakcie okresu inkubacji, porady prawne, księgowe.
- korzystanie z systemu szkoleń dla osób prowadzących firmy w inkubatorze,
- organizacja spotkań biznesowych i pomoc w poszukiwaniu partnerów gospodarczych.
- dostęp do specjalistycznej prasy i opracowań biznesowych zakupywanych i prenumerowanych przez inkubator.
- wspólny sekretariat, ekspedycja i odbieranie poczty oraz korzystanie z adresu inkubatora, dostęp do faksu, komputera, drukarki i podstawowych urządzeń biurowych.

Park Naukowo-Technologiczny (PNT)

Park Naukowo-Technologiczny Uniwersytetu Zielonogórskiego jako **Innowacyjne Centrum Regionu** to miejsce spotkania:

- nauki,
- nowoczesnego przemysłu
- oraz szeroko rozumianej przedsiębiorczości.

Cele Parku Naukowo-Technologicznego:

- Tworzenie warunków do wykorzystania naukowego oraz przemysłowego potencjału regionu,
- stymulowanie rozwoju przemysłu w zakresie innowacyjnych oraz zaawansowanych technologii,
- wspomaganie przedsięwzięć mających na celu zbliżenie Polski, w szczególności województwa lubuskiego do Unii Europejskiej.

Zadania:

- Przybliżanie wyników badań naukowych (i ich twórców) do praktyki społecznej i gospodarczej całego regionu,
- tworzenie nowych technologii lub ulepszanie istniejących na podstawie prowadzonych prac technologicznych i prób na instalacjach z wykorzystaniem aparatury i specjalistycznego wyposażenia PNTUZ,
- inspirowanie powstawania oraz rozwój małych i średnich firm technologicznych.

Punkt Kontaktowy Projektów Badawczych UE

Działalność Punktu Kontaktowego:

- Rozpowszechnianie informacji o Programach Ramowych UE oraz funduszach strukturalnych i możliwościach uczestnictwa w projektach,
- konsultacje w zakresie przygotowania wniosków projektowych, porady w trakcie prowadzenia projektu i wsparcie przy ich finansowym rozliczaniu,
- współpraca z Krajowym i Regionalnym Punktem Kontaktowym, z wykorzystaniem jego ekspertów i możliwości współpracy europejskiej,
- organizowanie szkoleń dotyczących możliwości uczestnictwa w projektach i sposobu ich realizacji,
- przekazywanie informacji o projektach UE, do których poszukiwani są partnerzy i wyszukiwanie potencjalnych partnerów do współpracy.

Biblioteka Uniwersytecka (BU) – Zespół Rzeczników Patentowych

Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego jest największą biblioteką naukową w Lubuskiem. Kształtuje swoje zbiory w nawiązaniu do potrzeb naukowo-badawczych i edukacyjnych całego środowiska naukowego. Gromadzi literaturę ze specjalności objętych działalnością uczelni. Kompletuje księgozbiór z zakresu sztuki, nauk humanistycznych, społecznych, pedagogicznych, technicznych, ścisłych i ekonomicznych. Zbiory mają charakter uniwersalny preferujący dyscypliny reprezentowane przez uczelnię.

Biblioteka Uniwersytecka oraz biblioteki specjalistyczne tworzą system biblioteczno-informacyjny uczelni, ustalając specjalizację w zakresie poszczególnych dyscyplin naukowych w ramach funkcjonujących szkół, wydziałów i instytutów. Biblioteki organizują warsztaty naukowo-dydaktyczne oraz gromadzą różnorodne materiały biblieczne zgodnie z kierunkami kształcenia i potrzebami środowiska. Biblioteka Uniwersytecka wraz z bibliotekami specjalistycznymi liczy ponad 1.000.000 zbiorów.

Obejmują one:

- 511.145 wol. wydawnictw zwartych,
- 325.738 jedn. zbiorów specjalnych:
- rękopisów i starodruków - 2.133 jedn.,
- dokumentów kartograficznych - 1.871 jedn.,
- dokumentów graficznych - 11.634 jedn.,
- druków muzycznych - 16.792 jedn.,
- dokumentów audiowizualnych - 12.679 jedn.,
- dokumentów życia społecznego - 16.032 jedn.,
- mikrofilmów i mikrofisz - 43.108 jedn.,
- patentów - 141.391 jedn.,
- norm - 52.730 jedn.,
- innych dokumentów.
- 78.650 wol. czasopism i wydawnictw ciągłych.

W prenumeracie bieżącej - 1.306 tytułów czasopism w wersji drukowanej:

- 1.188 czasopism krajowych
- 118 czasopism zagranicznych

Zbiory sieciowe obejmują:

- 28.496 e-książek
- 55.500 wydawnictw w ramach wielodziedzinowych baz Ebsco i Proquest
- 6.057 tytułów czasopism zagranicznych w wersji on-line wydawnictw: Springer, Elsevier, Kluwer, Academic Press, Wiley, Blackwell i in.
- 48.472 e-norm
- 10.000 wydawnictw z kolekcji cyfrowych Zielonogórskiej Biblioteki Cyfrowej
- 48 wielodziedzinowych i tematycznych baz danych i serwisów sieciowych odpowiadających profilowi uczelni.

Regionalny Ośrodek Informacji Normalizacyjnej I Patentowej (ROINP)

Regionalny Ośrodek Informacji Normalizacyjnej i Patentowej gromadzi, opracowuje i udostępnia literaturę patentową dla potrzeb środowiska naukowego, studentów, rzeczników patentowych i innych użytkowników zainteresowanych tą informacją. Zasoby ośrodka mogą być wykorzystywane do prac naukowo-badawczych oraz dydaktycznych realizowanych w szkołach wyższych i instytucjach naukowo-badawczych.

Ośrodek funkcjonuje w ramach sieci PATLIB, współpracuje z UPRP i EPO. W ramach ośrodka działa Zespół Rzeczników Patentowych oraz Czytelnia. Wśród zbiorów czytelnia zgromadzono ok. 134 tys. polskich opisów patentowych w postaci drukowanej, bazy patentowe krajowe i europejskie w wersji elektronicznej oraz bogatą literaturę z zakresu prawa autorskiego.

Posiada:

- Polskie Normy (PN),
- archiwalne Polskie Normy,
- archiwalne normy branżowe (BN),
- aktualny katalog Polskich Norm (wersja elektroniczna),
- katalog norm branżowych,
- czasopisma z zakresu normalizacji (w tym miesięcznik "Normalizacja").

Udziela informacji normalizacyjnej:

- prostej, dotyczącej m.in.: zbiorów norm i dokumentów normalizacyjnych; aktualności norm, zastąpień norm, cen dokumentów,
- specjalistycznej, w tym na temat powiązań Polskich Norm z normami międzynarodowymi i europejskimi.

Wykonuje:

- aktualizacje norm klientów,
- zestawienia tematyczne norm (na zamówienie).

Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii (CPTT)

Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii (CPTT) Uniwersytetu Zielonogórskiego jest instytucją, na której spoczywa obowiązek reprezentowania uczelni we wszystkich kwestiach związanych z transferem technologii i komercjalizacją, poczynając od zacieśnienia współpracy pomiędzy nauką a gospodarką, po wdrożenie do niej efektów prac badawczo-rozwojowych pracowników uczelni.

Do podstawowych zadań CPTT Uniwersytetu Zielonogórskiego należą:

- Tworzenie baz danych oferty uczelni/regionu oraz rozwijanie i utrzymywanie sieci kontaktów pomiędzy światem nauki i biznesu,
- zacieśnianie współpracy pomiędzy Uniwersytetem Zielonogórskim, jednostkami badawczo-rozwojowymi oraz sektorem MSP,
- poszukiwanie firm i instytucji zainteresowanych wykorzystaniem wynalazków wytworzonych na uczelni oraz wskazanie najlepszego sposobu ich komercjalizacji,
- wsparcie negocjacji umów licencyjnych lub sprzedaży własności intelektualnej,
- rozwój przedsiębiorczości technologicznej,
- pomoc w trakcie zakładania firm typu spin-off,
- doradztwo i udział w prowadzeniu projektów w ramach funduszy unijnych dla jednostek UZ oraz przedsiębiorstw,
- inicjowanie i realizacja projektów o charakterze regionalnym i euroregionalnym,
- organizacja konferencji, dni informacyjnych, warsztatów dla kadry naukowej oraz firm z regionu lubuskiego,

Ponadto oferuje:

- Opiniowanie inwestycji pod względem jej innowacyjności,
- monitoring i ocenę potencjału technologicznego i potrzeb przedsiębiorstw w zakresie innowacyjności,
- nadzór nad prowadzonymi pracami dyplomowymi,
- organizowanie zespołów badawczych,

- organizowanie prac badawczo - usługowych i eksperckich, wykonywanych w laboratoriach specjalistycznych przez członków zespołów badawczych,
- organizowanie sympozjów, konferencji, targów, seminariów oraz szkoleń,
- prowadzenie audytów technologicznych, mających na celu ocenę aktualnych zdolności firm do konkurencji na rynku krajowym i międzynarodowym.

Baza ofert do komercjalizacji zaprojektowana została w celu zebrania i rozpowszechniania ofert pracowników UZ przeznaczonych do ich praktyczne zastosowania. Przez ofertę rozumie się każdy pomysł (np. na usługę, produkt, technologię, itp.), który może być wykorzystany w praktyce przynoszący korzyści obu stronom (oferent i odbiorca) z jego zastosowania. Oferty zamieszczone w bazie nie muszą być chronione patentem, mogą być zbudowane w oparciu o know-how pracownika.

Pierwszym etapem zmierzającym do zamieszczenia oferty w bazie jest wypełnienie **formularza zgłoszeniowego** (Załącznik 1 - Opis postępowania zgłoszeniowego – zakładanie indywidualnego konta dostępu do bazy), w którym należy podać dane umożliwiające założenie indywidualnego konta. W załączniku tym scharakteryzowano poszczególne pola tego formularza. Dodawanie oferty do bazy opisano w **Załączniku 2**. Po wypełnieniu formularza zgłoszeniowego, następuje jego automatyczne przesłanie do weryfikacji poprawności jego wypełnienia oraz sprawdzenia kompletności merytorycznych treści oferty.

Jeżeli formularz jest poprawnie wypełniony to wybrane jego treści są umieszczane w bazie ofert i udostępnione do przeglądania. Widoczne elementy oferty to: **nr identyfikacyjny**, **tytuł oferty** oraz jej **słowa kluczowe** i **charakterystyka**. Pozostałe dane z formularza zgłoszeniowego są przechowywane, aby umożliwić identyfikację i kontakt z oferentem w przypadku zapytania zewnętrznego do jego oferty.

W przypadku konieczności wprowadzenia uzupełnień, formularz ten wysyłany jest do oferenta i po jego uzupełnieniu przesyłany jest ponownie do zatwierdzenia – umożliwiającego zamieszczenia wybranych jego treści w bazie ofert.

Wszystkie oferty wprowadzone do bazy podzielone zostaną zgodnie z kategoriami ich przyporządkowania i rozpowszechniane będą *on – line* w bazie ofert oraz na targach krajowych i zagranicznych, tematycznie związanych z komercjalizacją badań naukowych i innowacyjnością. Ponadto opracowane zostaną broszury reklamowe z pełną ofertą bazy i rozpowszechniane będą:

- poprzez działania promocyjne Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii,
- drogą elektroniczną do potencjalnych zleceniodawców (przedsiębiorstwa branżowe i instytucje kreujące przedsiębiorczość),
- na spotkaniach brokerskich,

- na targach krajowych i zagranicznych.

Oferty zamieszczone w bazie będą dostępne przez okres 12 miesięcy, po upływie którego odbywać się będzie ich aktualizacja.

Wszystkie działania opisane w niniejszej procedurze finansowane są przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach realizacji projektu „KREATOR INNOWACYJNOŚCI - WSPARCIE INNOWACYJNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI AKADEMICKIEJ”.